

Petek, 26. februar 2016

Društvo baletnih umetnikov Slovenije

Nagrade Lydie Wisiakove

najvišje strokovno priznanje za plesne dosežke s
področja baletne umetnosti v Sloveniji

Nagrade Lydie Wisiakove, ki jih Društvo baletnih umetnikov Slovenije kot krovna organizacija s področja slovenske baletne umetnosti vsakoletno podeljuje od leta 1997, predstavljajo najvišje strokovno priznanje za plesne dosežke s področja baletne umetnosti v Sloveniji.

Društvo baletnih umetnikov Slovenije lahko vsako leto podeli eno nagrado Lydie Wisiakove za življenjsko delo in največ tri nagrade za posebne umetniške dosežke v obdobju zadnjih dveh let. Ob tem lahko podeli tudi posebna priznanja Društva baletnih umetnikov Slovenije plesalkam ali plesalcem, ki so s svojimi baletnimi dejanji opozorili nase.

Številne nagrade za umetniške dosežke s področja slovenske baletne umetnosti, podeljene od leta 1997 do danes, dokazujejo, da slovenski balet s svojimi interpreti tako ljubiteljem kot poznavalcem baletne umetnosti ponuja visoko bero umetniških zadovoljstev in raznolikosti.

Strokovna komisija Društva baletnih umetnikov Slovenije za nagrade Lydie Wisiakove v sestavi Bojana Hinteregger – predsednica, Alenka Ribič, Sanja Nešković Peršin, Vojko Vidmar, Edward Clug, Tomaž Rode in Matjaž Marin se je odločila, da nagrado za posebne umetniške dosežke na

KENTA YAMAMOTO

za umetniško premišljeni interpretaciji vlog Princa Siegfrida v baletu Labodje jezero v produkciji Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana in Don Joseja v baletu Carmen v produkciji Društva baletnih umetnikov Slovenije.

Utemeljitev:

Kenta Yamamoto plemeniti slovensko baletno sceno od leta 2010. V Slovenijo ga je, tako lahko rečemo, pripeljala usoda, saj je navkljub temu, da je že uspešno opravil avdicijo v nekaterih znanih evropskih baletnih ansamblih, kot na primer v baletu znamenitega nizozemskega HET narodnega baleta, ob pristanku na ljubljanskem letališču začutil energijo in samemu sebi dejal "to je dežela, v kateri bi rad živel in ustvarjal".

Tedanji umetniški vodja ljubljanskega Baleta, Irek Mukhamedov, je v Kenti takoj prepoznal potencial in mu že kmalu po prihodu zaupal prvo veliko solistično vlogo, Princa Désiréja v baletu Trnuljčica. Čeprav je sprva deloval malce zadržano, je Kenta Yamamoto umetniško rasel iz predstave v predstavo in vedno znova dokazoval svoj izjemen baletni potencial.

Je plesalec, ki nenehno pridobiva zaupanje koreografov, in je zanesljiv baletni umetnik v velikih solističnih vlogah. Zanosen in karizmatičen je v vlogah Princa, ki jih pleše v Labodjem jezeru, Hrestaču in Trnuljčici, v klasičnih vlogah z dramskim poudarkom, kot so Don Jose in Escamillo v Carmen, Basilio in Espada v Don Kihotu, kot tudi v vlogah sodobnih baletov, v katerih je še posebej navdušil kot Tristan v Tristanu in Izoldi v produkciji Baleta SNG Opera in balet Ljubljana. Ker govorimo o baletnem solistu velikega formata, ne moremo spregledati tudi njegovega vskoka v vlogo Apollona v baletu Apollon musagète koreografa Georgea Balanchina, s katerim je v pičlih nekaj urah poustvaril zahtevno vlogo, kot da bi za seboj imel že vrsto odplesanih predstav.

Bodisi v liričnih vlogah klasičnega baletnega repertoarja bodisi v konkretnejših vlogah, ki zahtevajo premišljeno dramaturško gradacijo, danes Kenta Yamamoto s širokim spektrom različnih baletnih vlog dokazuje svojo umetniško zrelost in večplastnost.

Ob tem je plesalec z neverjetno delovno disciplino in zdravo mero pravega baletnega entuziazma, nujno potrebnega slehernemu umetniku na poti do uspeha. Je kolegialen do drugih plesalcev, ki jim nesebično pomaga pri študiju vlog, ki jih je sam že plesal, je odličen partner svojim soplesalkam, ki jim izkazuje predanost in podporo, tako na vajah kot predstavah. Na teh je pravi magnet za občinstvo od trenutka, ko zasvetijo odrske luči, pa vse do tedaj, ko se spusti sklepna zavesa.

Tako je do danes Kenta Yamamoto z Baletom Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana ter z Društvom baletnih umetnikov Slovenije umetniško poustvaril široko paleto različnih interpretacij vlog, izmed katerih težko izpostavimo tiste, ki med vsemi morda še bolj izstopajo in nosijo še za kanček večjo umetniško vrednost.

To je komisija za nagrade prepoznala v vlogah princa vseh princev, Siegfrieda v Labodjem jezeru, ki ga je poustvaril kot član Baleta SNG Opera in balet Ljubljana ter kot Don Joséja v baletu Carmen, ki ga je plesal z Društvom baletnih umetnikov Slovenije.

Kot princ je bil liričen, graciozen, tehnično precizen, skratka pravi danseur noble, kot Don José pa zrel moški, ki jasno prikaže vsa svoja čustva, od zaljubljenosti preko ljubosumja, do izgube razuma v smrtonosni strasti.

Skromen in tih v zasebnem življenju je Kenta Yamamoto pravo nasprotje na odrskih deskah, kjer greje srca občinstva z izjemno gracilnostjo gibanja, združeno z visokim plesnim znanjem, ki po odru skorajda drsi skozi glasbo in gledalca zapelje v čisti umetniški užitek. S svojo karizmo prepričuje tudi poznavalce, ki ga označujejo kot plesalca letečih skokov in izjemne plesne estetike.

Kenta Yamamoto je v zadnjih letih vidno bogatil slovensko baletno kulturo in vsem nam podaril nepozabne plesne trenutke. Zato mu Društvo baletnih umetnikov Slovenije podeljuje nagrado Lydie Wisiakove za izjemne dosežke na področju baletne umetnosti v letu 2015 za upodobitvi vlog Princa Siegfrieda v Labodjem jezeru v produkciji Baleta SNG Opera in balet Ljubljana ter Don Joséja v Carmen v produkciji Društva baletnih umetnikov Slovenije.

Strokovna komisija Društva baletnih umetnikov Slovenije za nagrade Lydie Wisiakove v sestavi Bojana Hinteregger – predsednica, Alenka Ribič, Sanja Nešković Peršin, Vojko Vidmar, Edward Clug, Tomaž Rode in Matjaž Marin se je odločila, da nagrado za posebne umetniške dosežke na področju baletne umetnosti v letu 2015 prejme član Baleta SNG Maribor

YUYA OMAKI

za interpretacijo vloge Dvornega norčka v baletu Labodje jezero v produkciji Slovenskega narodnega gledališča Maribor.

Utemeljitev:

Yuya Omaki, baletni solist mariborskega Baleta, postaja v zadnjem času sinonim za vrhunsko baletno doživetje. Videti in uživati v njegovi plesni umetnosti, ki izraža radostno energijo, brezhibno tehnično veščino in morda tisto, kar nas najbolj privlači: "neskončno lahkoto plesanja", če si sposodimo literarni primer Milana Kundere, si želi vse več ljudi.

Yuya Omaki se je po končanem študiju baleta na baletni akademiji Heinz-Bosel v Münchnu leta 2011 pridružil Baletu Slovenskega narodnega gledališča Maribor. Hitro je pritegnil pozornost nase in navkljub svoji mladosti dobil velike plesne priložnosti, v katerih se je odlično izkazal. Vsaki odplesani vlogi je dodal svežino ter tako obogatil in dobesedno popestril vsako predstavo, v kateri je nastopal.

V zelo kratkem času za baletnega plesalca se je od manjših vlog povzpел do glavnih ter v njih pokazal samosvojo karizmatično umetniško osebnost. Blestel je kot Basil v Don Kihotu, Colin v Navihanki in James v Hrestaču.

Poleg tega smo lahko uživali v njegovih plesnih paradah na številnih pomembnih gala baletnih koncertih Društva baletnih umetnikov Slovenije in Slovenskega narodnega gledališča Maribor, v katerih nas je znova in znova navduševal.

Pa vendarle so med številnimi odličnimi interpretacijami vselej vloge, ki se zaradi dodane umetniške vrednosti v spomin vtisnejo še bolj kot druge. Med temi je brez dvoma izvrstna Omakijeva

interpretacija Dvornega norčka v Labodjem jezeru v lanskoletni produkciji Baleta Slovenskega narodnega gledališča Maribor.

Yuyi Omakiju je skozi odrsko razigranostjo, tenko čutno mero ravno pravšnjega humorja in visoko tehnično izvedbo uspelo ustvariti lastno predstavo znotraj predstave. Za Dvornega norčka je tako prejel izjemne strokovne kritike, na odprti sceni pa ovacije občinstva, ki ga je dobesedno vzljubilo.

Fenomen Yuye Omakija na pristen način opisujejo besede gledalk, ki so v pismu mariborskemu Baletu po ogledu predstave z Omakijem dobesedno zapisale:

"Včerajšnji 8. marec, dan žena, je bil najlepši v zadnjih desetletjih, kar živimo. Namreč, smo štiri oldtajmerke, ki že več kot deset let z veseljem obiskujemo operne in baletne predstave naše mariborske operne in baletne hiše. Včeraj smo neskončno uživale v prekrasni predstavi Labodjega jezera, ki smo si jo same sebi podarile za naš praznik. Kadar gremo na baletno predstavo, si najprej ogledamo zasedbo vlog in potem navdušeno ugotovimo, da pleše naš Anton Bogov. On je naš "ljubček", in sicer od takrat, ko je plesal v Grku Zorbi in smo si potem predstavo ogledale še vsaj petkrat. Cukrček, bonbonček v včerajšnji predstavi pa je bil Dvorni norček v izvedbi Yuya Omakija! Njegova milina, razigranost, skoki ..., kratka, čudovito! – Plesal je sam in cel oder je napolnil z energijo, radostjo ... Mislimo, da bo odslej tudi on naš "ljubček" in bomo na naslednjih predstavah v zasedbah iskale njegovo ime ter se veselile njegovega plesa."

Dragi ljubitelji baletne umetnosti, veselimo se skupaj Yuyove nadarjenosti in radosti do plesa in ga obdarimo z našo pozornostjo in hvaležnostjo, kot ga s pozornostjo in hvaležnostjo nagrajuje baletna stroka, ki Yuyi Omakiju podeljuje nagrado Lydie Wisiakove za izjemne dosežke na področju baletne umetnosti v letu 2015 za vlogo Dvornega norčka v baletu Labodje jezero v produkciji Slovenskega narodnega gledališča Maribor.

Strokovna komisija Društva baletnih umetnikov Slovenije za nagrade Lydie Wisiakove v sestavi Bojana Hinteregger – predsednica, Alenka Ribič, Sanja Nešković Peršin, Vojko Vidmar, Edward Clug, Tomaž Rode in Matjaž Marin je sprejela odločitev, da nagrado za življenjsko delo na področju baletne umetnosti prejme baletni umetnik

MOJMIR LASAN

za njegov vseživljenjski doprinos slovenski baletni umetnosti.

Utemeljitev:

Mojmirja Lasana lahko brez vseh pomislekov štejemo za največjega in najkakovostnejšega slovenskega plesalca povojnega obdobja. Vzporednico lahko potegnemo le do slovitega Maksa Kirbosa iz sredine prejšnjega stoletja, ki je osvajal občinstvo ne le v Ljubljani in Mariboru, ampak tudi v baletnih prestolnicah Pariza, Monte Carla, Londona, Milana, Rima in na gostovanjih po Evropi, Severni in Južni Ameriki.

Tudi Mojmir Lasan, ki je ostal ves čas zvest ljubljanskemu ansamblu, je gostoval v velikem delu Evrope – v Avstriji, Italiji, Franciji, nekdanji Sovjetski zvezi, na Češkoslovaškem in na Hrvaškem.

Posebej odmeven je bil njegov nastop leta 1976 na Kubi, kjer je bil med svetovno baletno elito edini jugoslovanski moški plesalec. Vsi gostujoči koreografi v Ljubljani so si ga želeli v svojih postavitvah in so mu namenili najodgovornejše naloge, saj je s svojim znanjem pogosto dopolnjeval njihove koreografske zamisli. S svojim delom je bil zgled mlajšim kolegom, kot partner je bil zanesljiv spremljevalec svojih soplesalk, bil pa je tudi vedno nesebično pripravljen pomagati vsakemu članu baletnega ansambla. S svojim velikim znanjem in umetniško zrelostjo je pustil velik pečat v ljubljanskem baletnem ansamblu in s tem v slovenski baletni umetnosti.

Rodil se je v Ljubljani in se poleg gimnazijskega študija vpisal na baletno šolo, ki jo je končal z diplomom leta 1965 v razredu legendarne profesorice Lydie Wisiak, ki je poleg njega vzgojila vse vodilne plesalce in plesalke druge polovice dvajsetega stoletja. Nato se je leta 1969 izpopolnjeval še v Mednarodnem plesnem centru v Cannesu.

V ljubljanskem baletnem ansamblu je začel nastopati že med šolanjem, leta 1962, redni angažma pa je dobil leta 1964, leto dni pred diplomom. Svoje izjemne naravne sposobnosti je razvijal in je na najboljši način izrabljajal svoje veliko tehnično znanje za dosego najvišjih umetniških učinkov. Prav zato se je hitro razvil od zborovskega plesalca do baletnega solista leta 1968 in do prvaka ljubljanskega Baleta.

Že leta 1964 je plesal enega od Princev in Obutega mačka v Trnuljčici ter naslovno vlogo v Volku. Njegov seznam obsega okrog 50, večinoma največjih vlog, med njimi so Favni v Lifarjevem Favnovem popoldnevu (že leta 1970), Princ v Labodjem jezeru, naslovna vloga v Spartaku, glavne vloge v baletih Undine, Giselle, Vrag na vasi, Čudežni mandarin, Pepelka (leta 1975 v Celovcu), Hrestač, Joan von Zarissa, Hirošima, Carmen, Abraxas, Šeherezada (leta 1980 v Celovcu), Romeo in Julija, Rozalinda, Vesela vdova (leta 1986 v Ljubljani in leta 1988 na Reki), Notredamski zvonar, Giselle, Čudežni mandarin, Lepotica in zver, Peer Gynt in tako dalje. Veliko je nastopal tudi na televiziji, ki ga je predstavila tudi v TV-portretu. Odličen je bil tako v klasičnih vlogah plemenitih baletnih plesalcev, t. i. danseur noble, kot v karakternem podajanju različnih značajev. Večina kritikov doma in na tujem je bila navdušena nad njegovim mojstrstvom. Naj navedemo le dva izmed njih:

Horst Ogris, baletni kritik iz Celovca, je v časopisu 'Kärntner Tageszeitung' leta 1972 napisal da je "Spartaka plesal Mojmir Lasan, ki je šele pred kratkim dokazal svoj veliki plesni talent v 'Labodjem jezeru'. Če je bil kot Siegfried popoln izraz romantične miline, se je v Spartaku pokazal s polno ekspresionistično moško močjo".

Baletna kritičarka za časopis 'Delo' Andreja Tauber je leta 1988, torej šestnajst let pozneje, pisala tako: "Uspeh predstave 'Peer Gynt' sloni na vlogi Peera, ki ga pleše Mojmir Lasan. Vlogo je odlično naštudiral. Lahkotnosti v skokih, mnogim in različnim piruetam ter zagotavljanju trdne opore svojim soplesalkam je dodal tako igro obraza, da je pred nami odraščal od lahkomiselnega mladeniča prek zapeljivca in sanjača do od okolice ponižanega in utrujenega Peera, ki na koncu svoje poti najde pomiritev v naročju Solveig."

Prav za vlogo Peera Gynta in za prispevek k slovenski baletni umetnosti je leta 1989 dobil veliko Prešernovo nagrado kot tretji dobitnik (za zakoncema Mlakar in Tatjano Remškar) tega priznanja med baletnimi plesalci. Poleg tega je leta 1971 dobil nagrado 'zlata ptica', leta 1976 nagrado mesta Ljubljane in leta 1983 nagrado Prešernovega sklada za vlogo Eisensteina v baletu Rozalinda angleškega koreografa Ronalda Hynda, leta 1999 pa še najvišje državno odlikovanje – častni znak

svobode Republike Slovenije za umetniške dosežke in druge zasluge na baletnem področju.

Po dvaintridesetih letih nastopanja se je leta 1994 upokojil in od takrat se predaja svoji ljubezni do metuljev, ki jo je gojil že v najzgodnejši mladosti. Tudi v tem je postal cenjen tako doma kot v mednarodnih krogih.

Za vse, kar je naredil za slovensko baletno umetnost, je zato več kot upravičen, da dobi danes najvišje stanovsko priznanje, nagrado Lydie Wisiakove.

Nagrada Pie in Pina Mlakarja je najvišje strokovno priznanje za področje baletne koreografije v Republiki Sloveniji. Nagrada, ki se podeljuje trienalno, je bila ustanovljena in prvič podeljena leta 2007.

Društvo baletnih umetnikov Slovenije lahko vsako tretje leto podeli eno nagrado Pie in Pina Mlakarja, bodisi za življenjsko delo ali za izjemne dosežke na področju baletne koreografije v obdobju zadnjih treh let.

V nesmrtno zakladnico slovenske koreografske zapuščine so se z nagrado Pie in Pina Mlakarja do sedaj zapisali trije eminentni koreografi. Leta 2007 je nagrado za življenjsko delo prejel koreograf Milko Šparemblek, tri leta kasneje Vlasto Dedovič, leta 2013 pa je bila Valentini Turcu dodeljena nagrada za izjemne dosežke na področju baletne koreografije v obdobju zadnjih treh let.

Danes se elitni trojici pridružuje četrti dobitnik nagrade Pie in Pina Mlakarja.

Strokovna komisija Društva baletnih umetnikov Slovenije za nagrade Lydie Wisiakove v sestavi Bojana Hinteregger – predsednica, Valentina Turcu, Alenka Ribič, Sanja Nešković Peršin, Vojko Vidmar, Tomaž Rode in Matjaž Marin se je odločila, da nagrado Pie in Pina Mlakarja za posebne dosežke na področju baletne koreografije v obdobju zadnjih treh let prejme umetniški direktor Baleta Slovenskega narodnega gledališča Maribor, koreograf

EDWARD CLUG

za koreografijo sodobnega baleta v dveh dejanjih Peer Gynt v produkciji Slovenskega narodnega gledališča Maribor.

Utemeljitev:

Edwarda Cluga ni treba posebej predstavljati. Po končanem študiju na državni baletni šoli v Cluju – Napoci v Romuniji je bil v sprejet v mariborski baletni ansambel, kjer je kasneje postal priznani baletni solist in od leta 2003 umetniškega vodja Baleta Slovenskega narodnega gledališča Maribor.

S svojimi koreografskimi kreacijami že od vsega začetka razvija in raziskuje nove poti v domeni sodobnega baleta. Njegova specifična in izvirna koreografska dela so pritegnila domačo in mednarodno pozornost in uveljavila mariborski Balet na mednarodni plesni sceni. Njegove predstave so mariborski Balet popeljale na najuglednejše gledališke festivale po Evropi, Aziji, Južni Ameriki,

večkrat tudi v Združene države Amerike, Kanado ter v slovito gledališče Mariinski v Sankt Peterburg.

Edward Clug je ustvarjal za Flamski kraljevi balet v Antwerpnu, West Australian Ballet, Lizbonski nacionalni balet, baletno skupino Station Zuid na Nizozemskem, HNK Zagreb, HNK Reka, Graški balet, Romunski nacionalni balet, Bitez Dance Company v Beogradu, Ukrajinski nacionalni balet, Eastwest Company v Sarajevu, Aalto balet v Essnu in Augsburški balet. Zadnja leta pa redno sodeluje s prestižnimi baletnimi hišami, kot so Balet Zürške Opere, Stuttgartski balet ter sloviti nizozemski plesni teater NDT.

In vendar največje pozornosti, tako domače kot svetovne javnosti, je bila v lanskem letu deležna Clugova kreacija za mariborski Balet.

Peer Gynt, kljub izjemno bogatemu koreografskemu opusu prvi Clugov celovečerni pripovedni balet, je nastal po dramski predlogi Henrika Ibsena. Ta velja za kompleksno besedilo, ki v svoji hermetični fantaziji deluje brezčasno in univerzalno. Pri oblikovanju libreta pa je umetniški direktor mariborskega Baleta posegel po stavkih iz priložnostne glasbe, ki jo je Edvard Grieg napisal za prazvedbo drame, ter drugih Griegovih koncertnih, komornih in solističnih skladbah, da bi dosegel dinamičen in koherenten razvoj plesne pripovedi.

Predstava je navdušila tako občinstvo kot strokovno javnost.

V kritiki za Parado plesa je Daliborka Podboj navedla, da sta "tako Ibsenova zgodba kot skladateljeva glasbena poslikava enakega življenjskega okolja in istega glavnega junaka [...] Clugu očitno dali umetniški vzlet, da je svojo novo koreografsko stvaritev Peer Gynt bogato gradil na dramskih poljanah nadrealizma, prepojenimi z naravo človeških čustvenih oblik v prisposodobah pravljčnih zagat in humornih začimb".

V Večeru je Damijan Vinter dodal, da je "Junak drame norveškega pisatelja Henrika Ibsena [...], hočeš ali nočeš, podobno kot Faust, prisposodba večnega iskanja sreče in ljubezni oziroma eksistencialne potrditve. Njeno premiero je že davnega leta 1876 pospremila glasba Edvarda Griega, ki je besedam pridal zvočno dimenzijo. In njeno univerzalnost je slabih sto štirideset let kasneje potrdil Edward Clug, saj je v sodobni gib prelita zgodba vsled izvirnemu koreografskemu pečatu in kompleksnemu zlitju vseh odrskih elementov zaživela v vsej svoji silovitosti".

Marija Janković-Šehović pa v beograjski Politiki piše: "Pred gledalcem so kristalno čista dramaturška linija, duhovite scene kraje v Maroku, čudaški troli [...], norišnica v Kairu, v kateri so doktorji bolj nori od pacientov, nežni dueti s Solveig, ki je tukaj večno in vsepovsod. [...] Absurd in samoironija izbruhneta v predstavi, ki so jo na gostovanju v prepolnem ljubljanskem Cankarjevem domu pospremili z ovacijami, medtem ko ji v Mariboru skandirajo."

Mojca Kumerdej je za Delo zapisala, da je "Peer Gynt [...] vrhunsko zasnovana predstava in kar zadeva soliste in celoten mariborski ansambel, odlično izvedena predstava, ki ji gre zaželeti ponovitve tudi na mednarodnih odrih".

In dobrega pol leta po premieri se napovedi uresničujejo. Edward Clug bo Peera Gynta v izvedbi Baleta Slovenskega narodnega gledališča Maribor predstavil na prestižnem 15. festivalu Dance Open v Sankt Peterburgu v Rusiji.

Edward Clug je s kreacijo Peera Gynta ustvaril izjemno koreografsko delo ter z njim oplemenitil slovensko baletno umetnost. Zaradi njegovega izjemnega dosežka na področju baleta v letu 2015 mu s ponosom podeljujemo strokovno nagrado "Pie in Pina Mlakarja", ki jo DBUS podeljuje za izjemne dosežke na področju koreografskega ustvarjanja.

Z njo Edward Clug vstopa v nesmrtnost slovenske koreografije, po poteh eminentnih dosedanjih dobitnikov nagrade.

Povezane vsebine

- Novice | 27.02.2016 [Edward Clug in Yuya Omaki prejela nagradi DBUS - Podeljene nagrade Lydie Wisiakove in nagrada Pie in Pina Mlakarja](#)
- Novice | 14.10.2013 [Valentina Turcu in Balet SNG Maribor prejela strokovni nagradi DBUS](#)

Zadnje sporočila za javnost

- 03.10.2017 [Premiera Opere in Baleta SNG Maribor: Puccinijeva La bohème pod taktirko Francesca Rose v režiji Arnauda Bernarda](#)
- 02.10.2017 [Prva premiera sezone v Drami SNG Maribor: Shakespearov Hamlet](#)
- 18.09.2017 [NAJAVA DOGODKA: 1. koncert Simfoničnega cikla](#)

[Ostala sporočila za javnost](#)